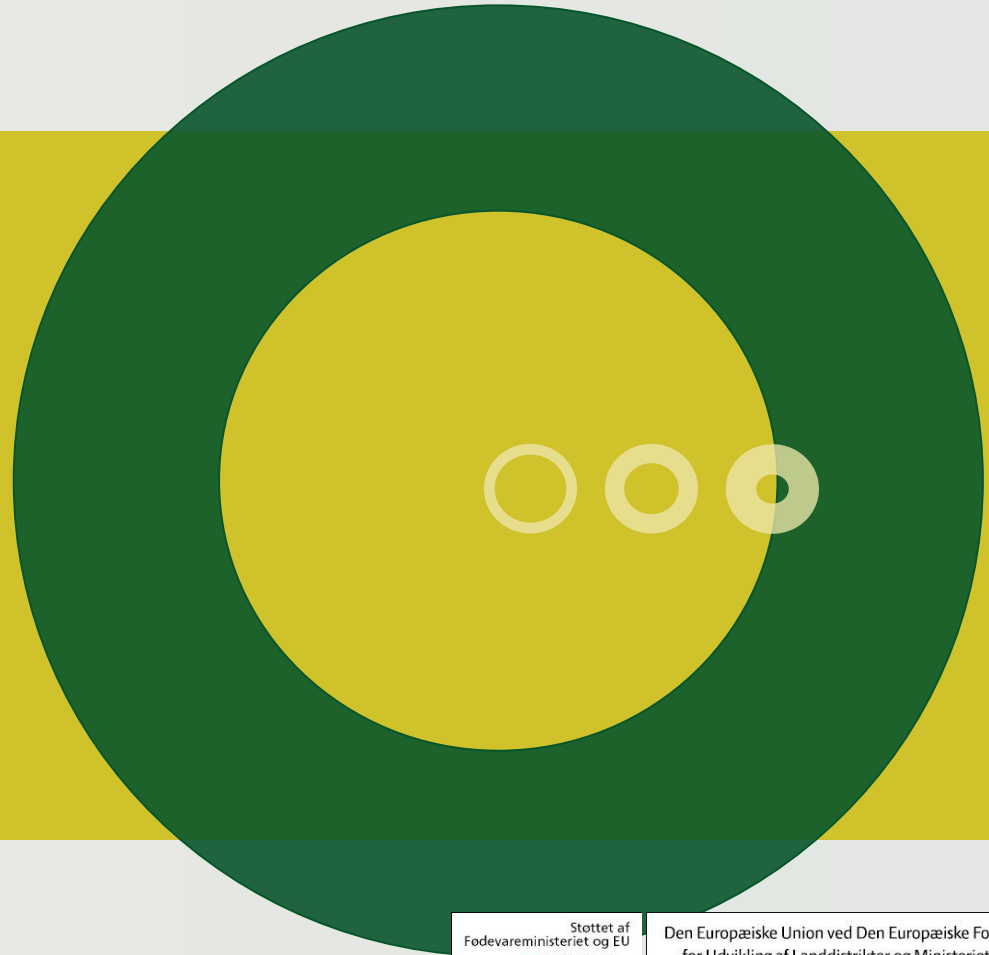

Teorien bag valg af drænmetode under forskellige jordbundsforhold

Specialkonsulent
Janne Aalborg
Nielsen

Videncentret for
Landbrug,
Planteproduktion

Hvad skal jeg vælge?

Grav!

- Grav prøvehuller og studér jorden
- Udtag jordprøver i dybden og send dem til teksturanalyse
- Brug den opnåede viden til at:
  - 1) Vælge materialer
  - 2) Fastlægge drændybde og drænafstand
  - 3) Vælge nedlægningsmetode

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Hydraulisk pakning

- Øger indstrømningen af vand til drænene
- Relevant i meget tætte jorder
- F.eks. filtergrus, filtersand eller savsmuld

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Støttepakning

- Sikrer fordeling af trykket fra den omgivende jord
- Eventuelt relevant ved hovedledninger i stor dybde
- Består oftest af filtergrus

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Filterpakning

- Hindrer indtrængning af uønskede partikler
- Kan f.eks. være filterdug eller bevikling med tæpperester

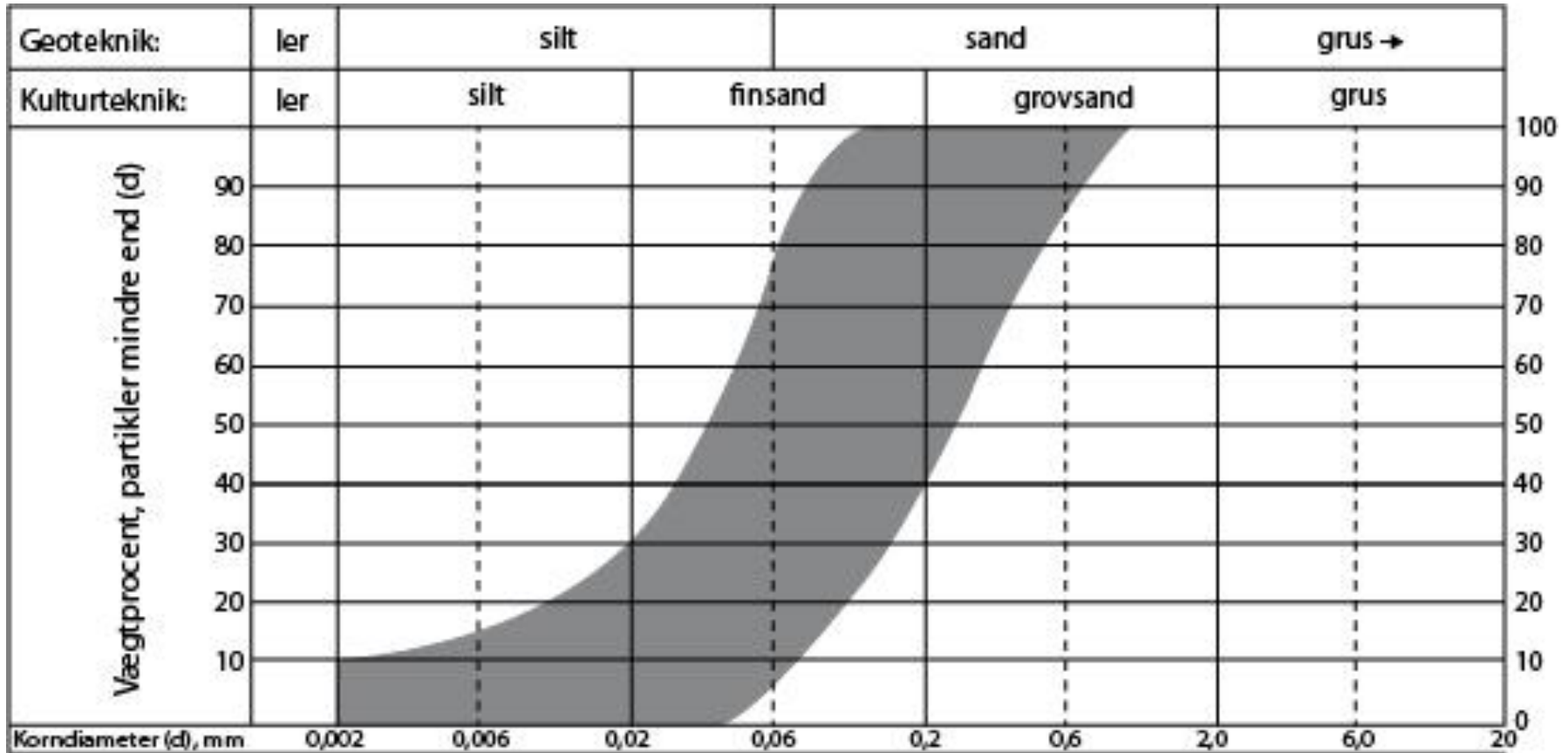

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Hvor er filterpakning omkring drænsrørslangerne relevant?

- På jorder med mindre end 10-15 vægtprocent ler + humus
- På jorder med et lille ler-indhold i forhold til indholdet af silt og finsand
- På jorder med lav "U-værdi"...
- Teksturanalysediagram

Teksturanalyседiagram

I det skraverede område er der risiko for sandindtrængning

Kilde: Irwin & Hore, 1979

Hvilket filter skal jeg vælge?

- Tæpperør har vundet frem i Danmark
- Forskellige grader af åbenhed i filteret
- PP 450, PP 700, PP 1000 og PP 1200
- Landsforsøg startet i forår 2011

Formål med landsforsøget

- At undersøge, hvor åbent et drænfilter kan være uden, at der opstår problemer med sandindtrængning med tilstopning af drænrørene til følge.

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Formål med landsforsøget

- At sammenligne nedlægning af drænrør med V-plov og L-plov samt traditionel drænkasse med pakning med grus.

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Lokalitet eftersøges...

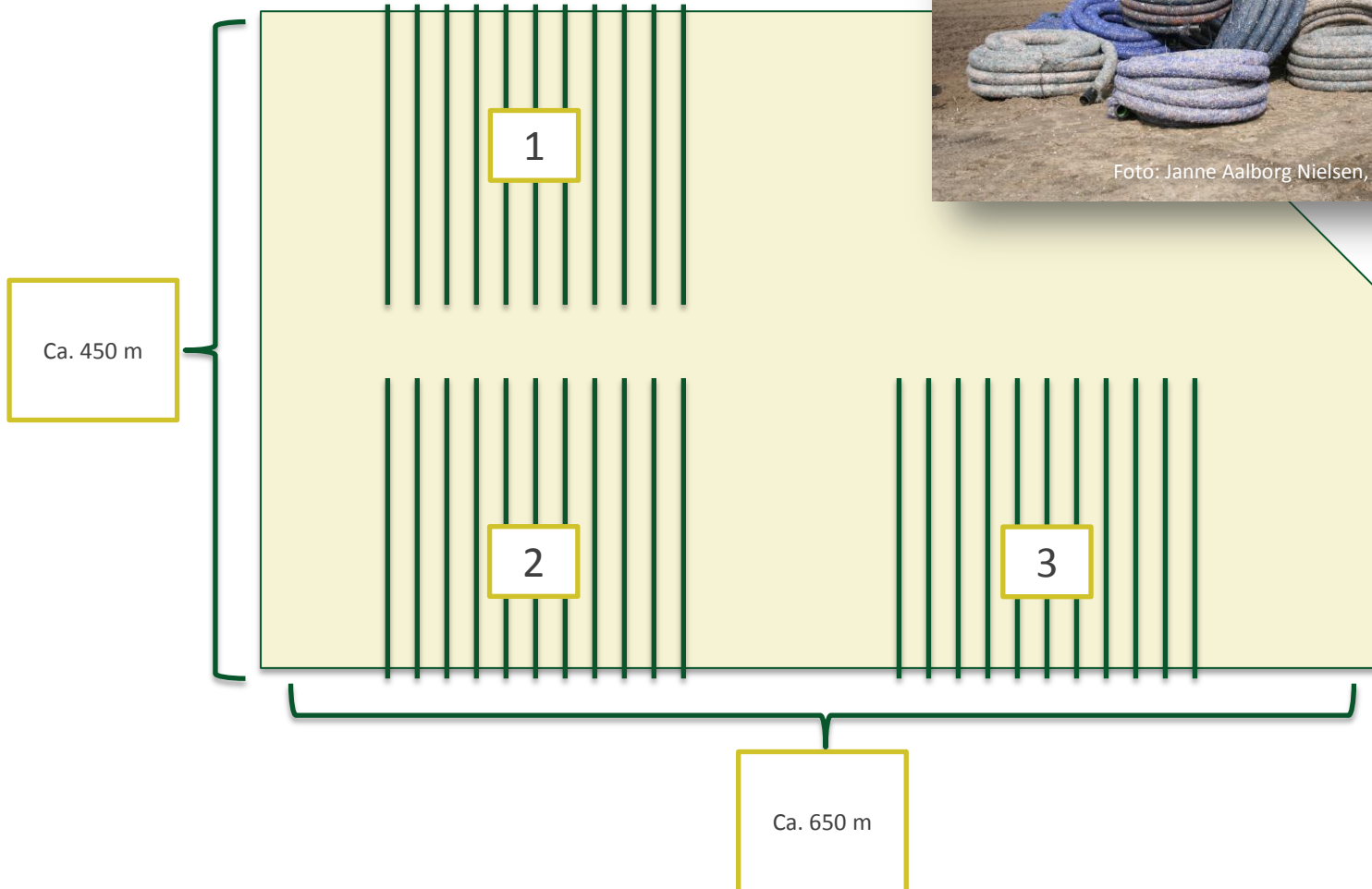
Lokalitet fundet: JSJ Agro I/S, Birkelse

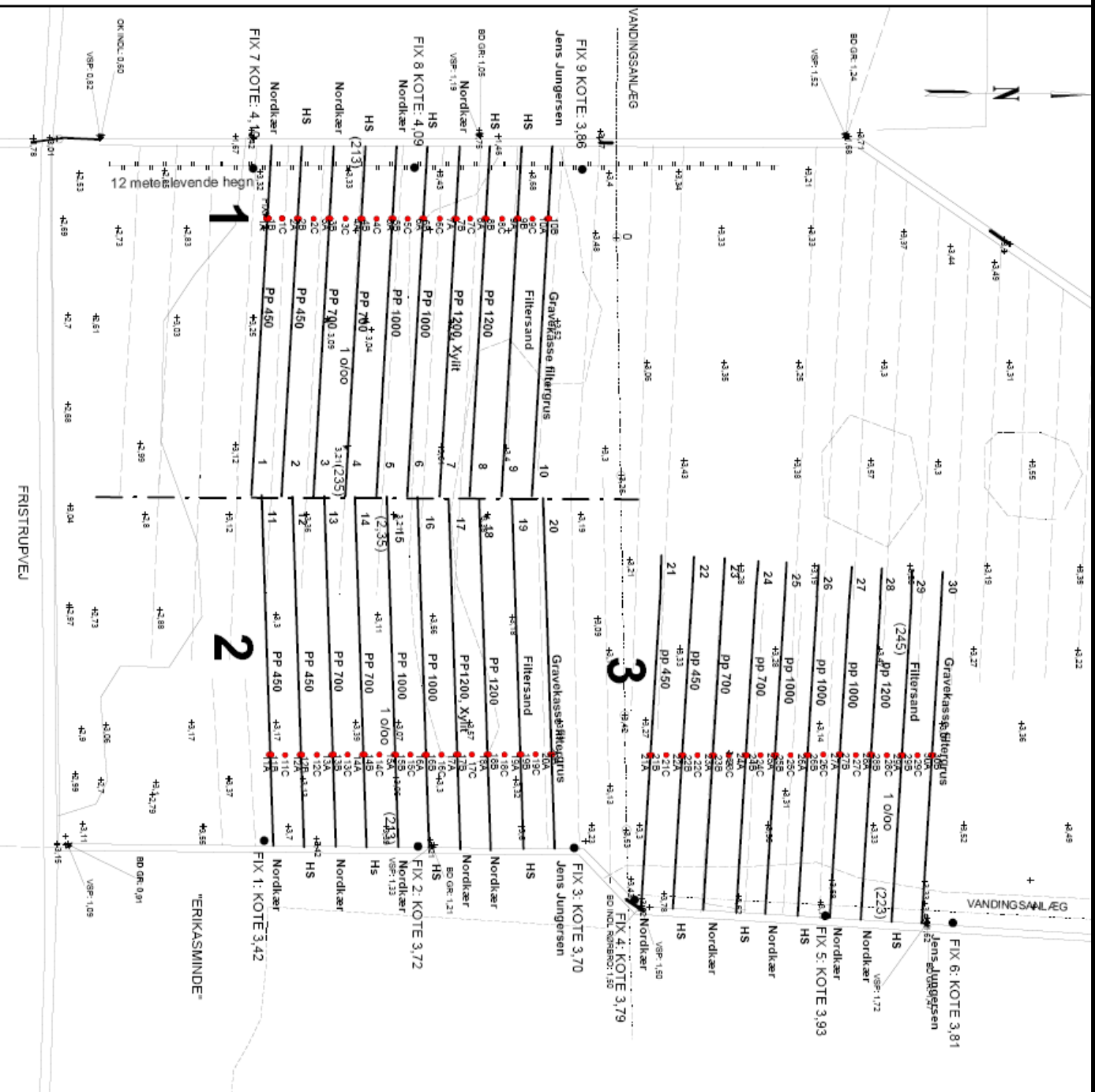

Drændybde, drænafstand etc. i landsforsøget

- Drænafstand: 20 m
- Længde på dræn: 200 m
- Drændybde: Starter i 100 cm og kører op i 80 cm, fald 1 ‰
- 3 gentagelser

Forsøgsdesign

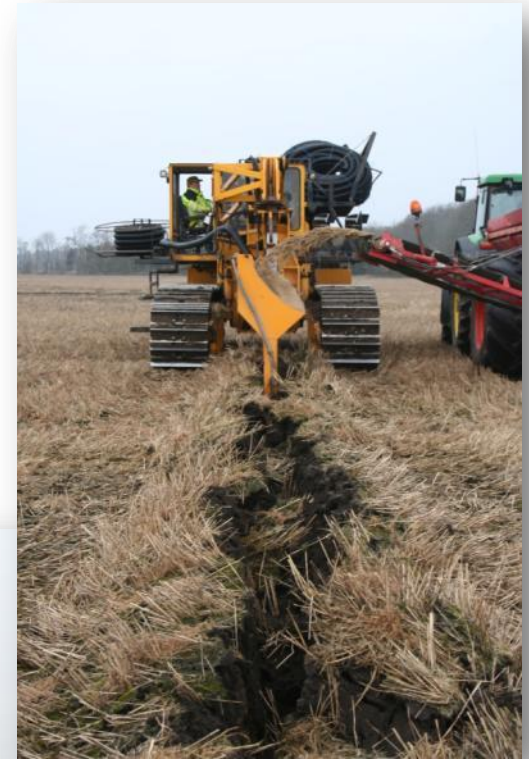

DLBR Video

- Landsforsøg med dræning
- backup

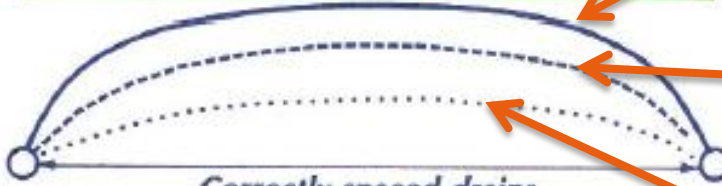
Følg med i landsforsøget med dræning fremover

Optimal dræneafstand

Grundvandsspejl 24 timer efter kraftig nedbør

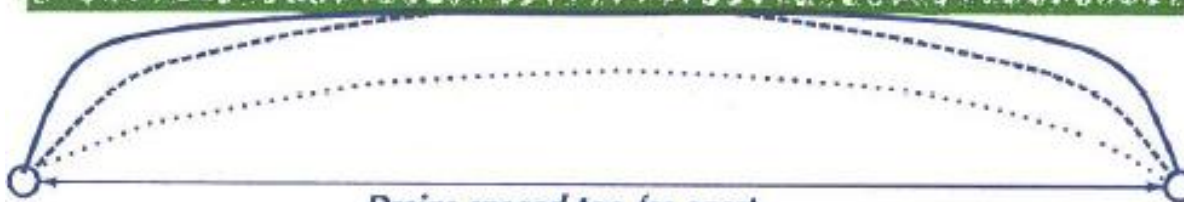
Grundvandsspejl 48 timer efter kraftig nedbør

Correctly spaced drains

Grundvandsspejl i tørt vejr

Crops severely damaged by water

Drains spaced too far apart

Drænafstande – og drændybde

Betegnelse	Ler %	Afstand, meter
Svær lerjord	25-45	12-16
Lerjord	15-25	16-18
Sandblandet lerjord	10-15	18-20
Lerblandet sandjord	5-10	20-25
Sandjord	Under 5	25-40

JB 1 og 3

Drændybde og lagdeling i jorden

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Traditionel dræning med gravemaskine og drænkasse

Alle jordtyper

Normalt kun konkurrencedygtig på mindre og irregulære arealer

Dræning med kædegraver

Egnet på
de fleste
jordtyper

Følsom
overfor
sten

Kan
forårsage
glitning af
jorden

Gravefri dræning

Egnet på de fleste jordtyper

Ikke egnet til små reparationsdræninger

Tilkobling af gamle dræn ej muligt

Fotos: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Hør mere om de forskellige drænmøtoder i praksis eftermiddag

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

<http://video.dlbr.dk>

Dræn under tørre forhold!

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Konklusion

- Grav prøvehuller
- Tag jordprøver i dybden
- Indsend prøverne til teksturanalyse
- Herudfra bestemmes:
Materiale, afstand, dybde, metode...
- Dræn under tørre forhold!

Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Tak 😊